

TOPI – TIDLIG OPSPORING OG INDSATS

VEJLEDNING TIL TRIVSELSVURDERING FOR SKOLE OG SFO

Opdateret februar 2024

Nyborg
KOMMUNE

Formål:

Formålet med trivselsundersøgelsen er at understøtte pædagoger og lærere i at opspore de første små tegn på forandringer i trivslen hos en elev. Vi ved fra forskning, at jo tidligere vi opdager den manglende trivsel, jo større chance er der for, at vi kan hjælpe eleven til øget trivsel. Samtidig kan vi undgå mere indgribende indsatser på et senere tidspunkt.

Vurderingen er baseret på en række udviklingspsykologiske teorier og kriterier, og eleven positioneres med afsæt i disse i henholdsvis grøn, gul eller rød position. En elevs trivsel drøftes af pædagoger og lærere - med inddragelse af elevens forældre - med udgangspunkt i iagttagelser af eleven, samspillet, kontakten og konteksten.

Redskabet bruges til at sikre, at vi arbejder systematisk med, at `alle elever ses´ - og er dermed en hjælp til tidligt at få fokus på elever der udviser tegn på begyndende mistrivsel og på elever som allerede mistrives.

Hvor og hvornår:

Trivselsvurderingen udfyldes elektronisk på Rambølls Hjernen & Hjertet og udfyldes for alle elever i perioderne omkring:

- Februar - marts
- September - oktober

Data slettes 5 år efter skoleophør.

Inddragelse af forældrene:

Husk at give forældrene en tilbagemelding på hvad I ser omkring barnets trivsel. Tilbagemeldingen kan gives fx ved en allerede planlagt samtale eller kommende skole-hjem-samtale. Hvis der ses en ny eller anden bekymring for barnets trivsel tages der umiddelbart kontakt til forældrene.

Forældrene har ret til at se, hvad vi noterer os omkring deres barn/børns trivsel, læring og udvikling - fx interne kommentarer, beskrivelser, fokuspunkter.

Afsnittet omkring [TOPI på nyborg.dk](https://nyborg.dk) informerer forældrene om trivselsvurderingen og det eventuelle Tværs-møde.

Skoleledelsen:

Skoleledelsen er ansvarlig for at introducere trivselsvurderingen og implementere dens anvendelse på egen skole. Det er muligt at hente sparring og understøttelse fra Skole- og Kulturafdelingen.

Alle medarbejdere har adgang til *Hjernen & Hjertet* via widget i Aula.

Derudover skal der afsættes en ramme for udførelsen af trivselsvurderingen, evalueringen og den eventuelle efterfølgende proces.

Alle medarbejdere, som skal lave TOPI-vurderingen, skal være informeret om tidsperioden og at der er afsat tid til både egne vurderinger og fællesvurderingerne.

Undervejs er det vigtigt at sikre, at alle medarbejdere når i mål. Du kan eventuelt følge svarprocenten ved at hente rapporten *TOPI-svarprocenter* i *Hjernen & Hjertet*.

Det er vigtigt, at du som leder understøtter undersøgelsen ved at deltage aktivt og nysgerrigt i fællesvurderingerne.

Når trivselspositioneringen er afsluttet, kan du trække en samlet rapport for din skole, som viser elevernes trivselsposition og giver et overblik over progressionerne i deres trivsel siden sidste positionering.

For at sikre at nye medarbejdere får de bedste forudsætninger for at arbejde med børnene, er det vigtigt at de orienterer sig i *Hjernen & Hjertet* herunder TOPI-vurderingerne og de kommentarer, der er knyttet hertil.

Trivselspositioneringen:

Elevens trivsel positioneres i en af tre positioner:

- **Grøn position** – trivsel
- **Gul position** – øget opmærksomhed
- **Rød position** – bekymring

Til hver af positionerne er der formuleret en række indikatorer, som understøttelse til at vurdere barnets position. Se på side 5-7 og i *Hjernen & Hjertet*.

Trivselspositionerne og indikatorerne er ikke en facitliste! Indikatorerne i de tre positioner er et refleksionsværktøj, som du kan bruge til at vurdere elevens trivsel og bruge i samtalen med din leder, kollegaer og evt. andre fagpersoner i kommunen. Børn kan godt vise forskellige tegn med indikatorer i flere positioner samtidigt. Så brug jeres faglighed, jeres viden og oplevelser med eleven.

Der skal afgives en kommentar til den enkelte vurdering. Vær opmærksom på, at fastholde et professionelt og ressourceorienteret sprog og noter gerne hvad der er udslagsgivende for positionen. Husk at **alle** positioner skal suppleres med en kommentar – også den grønne.

Individuel vurdering:

Vurderingen af den enkelte elevs trivsel udføres først individuelt af hver pædagog/lærer. De individuelle vurderinger følges op med en faglig dialog mellem kollegaer, som resulterer i en fælles vurdering af hver elev. For at brugen af TOPI som redskab bliver optimal, er det vigtigt at den individuelle vurdering går forud for den fælles vurdering. På den måde sikrer vi, at alles observationer og eventuelle bekymringer kommer i spil.

Det er den fælles vurdering, som er afgørende, og som overføres til den endelige TOPI-profil for eleven.

Forberedelse

Trivselsvurderingen bygger på jeres iagttagelser og dialog omkring og med eleverne. Besvarelsen kræver derfor, at I løbende gør jer nogle overvejelser omkring eleverne og deres trivsel, læring og udvikling, og at I løbende undersøger og går i dialog med både kollegaer og forældre omkring de iagttagelser og eventuelle undren I har omkring en elev eller grupper af elever.

Fællesvurdering:

Fællesvurderingerne danner grundlag for den endelige positionering. Pædagoger og lærere indgår i en fælles faglig dialog sammen med skoleledelsen, hvor alle iagttagelser og perspektiver drøftes.

Sammen finder I frem til den rette trivselspositionering for hver enkelt elev. Det er vigtigt, at **alle** positioneringer tilknyttes en kommentar – også denne grønne.

Vær opmærksom på at individuelle bemærkninger føres over i det fælles skema.

På den måde sikrer vi, at vi får en fælles forståelse for, hvad det er der fungerer, og vi kan støtte yderligere op om, samt hvilke faktorer der skaber udfordringer.

Efterbehandling:

Elever med **gul positionering**: her **kan** man vælge at lave en ressourcevurdering og efterfølgende et fokuspunkt. Hvorvidt man vælger at lave en ressourcevurdering afhænger af hvilke opmærksomheder der er tale om. Er der tale om en udfordring der opstår på baggrund af nogle rammer, som I kan justere for at støtte eleven bedre? Er der tale om nogle individuelle faktorer eller forhold i elevens kontekst, bør man overveje at lave en ressourcevurdering. Det er op til jer at foretage denne vurdering.

Elever med **rød positionering**: her **skal** der laves en ressourcevurdering og efterfølgende indkaldes til et Tværs-møde med mindre der allerede er iværksat tværfaglige tiltag eller er en socialsag.

For børn med rød positionering er det vigtigt at være opmærksom på den skærpede underretningspligt. Tag en dialog med din leder omkring dine tanker og observationer, hvis du er i tvivl om hvorvidt der er grund til bekymring.

Uanset hvilken positionering eleven får i trivselsvurderingen, orienteres forældrene om resultatet.

På de følgende sider ses hjælpeskemaer til vurderingen af elevens position.

INDSKOLING OG SFO

Grøn position: trivsel

Barnet har en god og stabil omsorg fra en voksen

Barnet har en god, stabil kontakt til mindst én jævnaldrende

Barnet er aktivt deltagende i børnefællesskaber

Barnet har gode færdigheder og udvikler sig alderssvarende

Barnet kan se mening og sammenhæng i sit liv

Barnet viser glæde og begejstring

Barnet har et positivt selvbillede

Barnet har håb for fremtiden

Familieforholdene bærer præg af forudsigelighed og respekt for barnet

Gul position: øget opmærksomhed

Barnet, du ikke rigtigt ser

Barnet, der gør, at du reagerer mere end situationen tillader

Barnet, forældrene ikke rigtigt ser

Barnet har forældre, du ikke rigtigt ser

Barnet er ikke helt en del af noget børnefællesskab. Sporadisk deltagelse

Barnet viser sjældent glæde og begejstring

Fornemmelser - der er noget i luften

Rød position: bekymring

Barnet er ikke en del af børnefællesskaberne. Leger fx mest i periferien af andre børns leg

Barnet fortæller ikke noget hjemmefra, eller om noget oplevet

Barnet viser ikke glæde og begejstring

Barnet kontakter overdrevent ukendte voksne

Forældrene møder ikke op til forældrearrangementer

Familieforhold bærer præg af uforudsigelighed

MELLEMRINNET

Grøn position: trivsel

Barnet har en god og stabil omsorg fra voksne

Barnet har en god, stabil kontakt til mindst én jævnaldrende

Barnet er aktivt deltagende i læringsfællesskaber

Barnet udviser tilfredshed med sig selv

Barnet opleves at have et positivt selvbillede

Barnet tror på egne evner

Barnet kan vise glæde og begejstring

Barnet genkender egne og andres følelser

Barnet har gode kommunikative kompetencer og færdigheder, samt et nuanceret sprog

Barnet vurderes at være i en positiv udvikling

Barnet har et stabilt fremmøde

Gul position: øget opmærksomhed

Barnet har sjældent kontakt og omsorg fra voksne

Barnet har ingen eller sjældent aftaler med jævnaldrende

Barnet deltager kun sporadisk i læringsfællesskabet

Barnet opleves som utilfreds med sig selv

Barnet mangler tro på egne evner

Barnet viser sjældent glæde og begejstring

Barnet har vanskeligheder ved at genkende egne og andres følelser

Barnet har en flagrende og ukoncentreret adfærd

Barnet har en bekymrende indadvendt adfærd

Barnet opleves at have en udad-reagerende adfærd som bærer præg af nogen grad af konflikter med omgivelserne

Barnet har drypvis fravær

Rød position: bekymring

Barnet har sjældent eller ustabil kontakt og omsorg fra voksne

Barnet bærer bekymringer med fra hjemmet

Barnet har ikke aftaler med jævnaldrende

Barnet deltager ikke i læringsfællesskabet

Barnet opleves som nederlagspræget

Barnet opleves trist, vred eller indelukket

Barnet tror ikke på egne evner

Barnet viser ikke glæde og begejstring

Barnet har vanskeligheder med at genkende egne og andres følelser

Barnet viser en bekymrende indadvendt adfærd med tiltagende præg af at isolere sig

Barnet opleves af have en udad reagerende adfærd som bærer præg af mange konflikter med omgivelserne

Barnet har et stort fravær

Grøn position: trivsel

Den unge har en god og stabil omsorg fra voksne

Den unge har en god, stabil kontakt til mindst én jævnaldrende

Den unge er aktivt deltagende i læringsfællesskaber

Den unge udviser tilfredshed med sig selv

Den unge opleves at have et positivt selvbillede

Den unge tror på egne evner

Den unge kan vise glæde og begejstring

Den unge genkender egne og andres følelser

Den unge har gode kommunikative kompetencer og færdigheder, samt et nuanceret sprog

Den unge vurderes at være i en positiv udvikling

Den unge har et stabilt fremmøde

Gul position: øget opmærksomhed

Den unge har sjældent kontakt og omsorg fra voksne

Den unge har ingen eller sjældent aftaler med andre unge

Den unge deltager kun sporadisk i læringsfællesskabet

Den unge opleves som utilfreds med sig selv

Det opleves, at den unge er forvirret omkring sin identitet

Den unge mangler tro på egne evner

Den unge viser sjældent glæde og begejstring

Den unge har vanskeligheder ved at genkende egne og andres følelser

Den unges kommunikative kompetencer og færdigheder er udfordret og har negativ betydning for deltagelse

Den unge har en flagrende og ukoncentreret adfærd

Den unge opleves at have en udadreagerende adfærd som bærer præg af nogen grad af konflikter med omgivelserne

Den unge viser en bekymrende indadvendt adfærd

Den unge har drypvis fravær

Rød position: bekymring

Den unge har sjældent eller ustabil kontakt og omsorg fra voksne

Den unge bærer bekymringer med fra hjemmet

Det opleves at den unge deltager i fællesskaber som er uhensigtsmæssige for den unges trivsel

Den unge deltager ikke i læringsfællesskabet

Den unge opleves som nederlags præget

Den unge opleves trist, vred eller indelukket

Den unge tror ikke på egne evner

Den unge har vanskeligheder med at genkende egne og andres følelser

Den unges kommunikative kompetencer og færdigheder er udfordret i svær grad

Den unge opleves af have en udad reagerende adfærd som bærer præg af mange konflikter med omgivelserne

Den unge viser en bekymrende indadvendt adfærd med tiltagende præg af at isolere sig

Den unge har stort fravær

Grøn position

I drøftelserne med kollegaer fokuserer man på fastholdelsen af trivsel; herunder hvilke faktorer opretholder den gode trivsel.

Spørgsmål til refleksion og dialog:

- Hvordan kan du se, at barnet/den unge trives?
- Hvad er det der gør at barnet/den unge trives?
- Hvad kan du gøre mere af, så barnet/den unge trives endnu bedre?

Gul og rød position

I drøftelserne har man særligt fokus på konteksten eleven er en del af og relationerne. Disse overvejelser kan være starten på en analyse.

- Hvordan kan du se at eleven ikke trives?
- Hvad ved du om, hvordan eleven oplever sin situation?
- Hvordan er din egen relation til eleven?
- Hvilken betydning har din relation til eleven for forældrene?
- Hvilken betydning har din relation til forældrene for eleven?
- Hvilke forskelle er der i vores oplevelser af eleven? Hvad siger disse forskelle om os?
- Hvornår ser du, at eleven trives? Hvad gør, at eleven trives i de situationer?
- Er der sket ændringer siden sidste udfyldelse af trivselsskemaet?
- Hvorvidt vurderer I, at eleven påvirkes af hjemmets mangel på eller behov for kompetenceudvikling for at kunne håndtere elevens udfordringer? Hvad skal undersøges?
- Hvordan skal der handles på vores bekymring?
  - Hvordan skal vi inddrage forældrene?
  - Hvem skal handle hvornår?
  - Hvem er tovholder?

FORÆLDREINDDRAGELSE:

Inddrag forældrene i resultatet af trivselsvurderingen ved fx skole-hjem-samtale

TOPI-VURDERINGEN:

Foretag individuel vurdering af hvert barn
Foretag fællesvurdering af hvert barn

RESSOURCEVURDERING:

Gul positionering **kan** udløse ressourcevurdering
Rød positionering **skal** udløse ressourcevurdering

FOKUSPUNKT:

Gul positionering **kan** føre til et fokuspunkt
Rød positionering **skal** føre til et fokuspunkt

TVÆRS-MØDE:

Gul positionering **kan** føre til et Tværs-møde
Rød positionering **skal** føre til et Tværs-møde

Hvad er en ressourcevurdering?

- Ressourcevurderingen udfyldes på baggrund af en bekymring, som er fremkommet gennem fx en vurdering af barnet (TOPI) eller på baggrund af en anden faglig undren eller bekymring omkring et barns trivsel og udvikling.
- Følgende områder skal udfyldes:
  - Udvikling og adfærd
  - Fritidsforhold og venskab
  - Læring
  - Sundhedsforhold
  - Familieforhold og forældrerelationer

Svarmuligheder

- Barnets trivsel og udvikling vurderes ud fra følgende kriterier:
- **Ressource:** Forhold omkring barnet der udgør en (særlig) ressource og som betragtes som en styrke for og omkring barnet.
- **Ingen bekymring:** Forhold omkring barnet, der fungerer og hvor der ikke er grund til bekymring.
- **Let bekymring:** Forhold omkring barnet der vækker let bekymring og kræver en moderat indsats.
- **Nogen bekymring:** Forhold omkring barnet der vækker bekymring og kræver en særlig indsats.
- **Stærk bekymring:** Forhold omkring barnet der vækker stærk bekymring og kræver akut handling og indsats.

Ingen bekymring, Ressource	Ingen bekymring	Let bekymring	Nogen bekymring	Stærk bekymring
<i>Forhold, der udgør en ressource og som betragtes som en styrke for barnet, og som fungerer godt hos og omkring barnet.</i>	<i>Barnet trives og udvikler sig alderssvarende både socialt, emotionelt, fysisk og intellektuelt med alderstypiske problemstillinger.</i>	<i>Barnet er udsat for lette, men konstante belastninger, og viser tegn på mistrivsel.</i>	<i>Barnet er udsat for en større belastning af langvarig eller kronisk karakter, og viser tydelige signaler på mistrivsel.</i>	<i>Barnet er udsat for en langvarig tung belastning, og viser, måske dagligt, meget tydelige tegn på mistrivsel.</i>